

Алгоритм організації інклюзивного класу в закладах загальної середньої освіти.

Алгоритм організації інклюзивного класу полягає у наступних узгоджених діях на різних рівнях:

Алгоритм дій батьків дитини з особливими освітніми потребами

1.Пройти обстеження дитини в психолого-медико-педагогічній консультації, отримати висновок ПМПК (ІРЦ) (містить колегіальний висновок консультантів ПМПК (ІРЦ) про особливості розвитку дитини;у висновку має бути зазначено, що за результатами обстеження ПМПК (ІРЦ) дитині рекомендовано навчання в інклюзивному (спеціальному) класі загальноосвітнього навчального закладу; вказано рекомендації щодо програми, форм і методів навчання на 1 рік; кількість годин, необхідних для корекційно-розвиткової роботи; необхідні додаткові спеціальні послуги відповідно до нозології дитини; перелік спеціалістів, які мають реалізовувати корекційну складову та соціальну реабілітацію, у тому числі - чи є потреба у асистентові учителя).

2. За рік або хоча б за півроку до того, як дитина прийде до закладу, звернутися до Р(М)В(У)О для того, щоб обрати заклад (де є умови, кваліфіковані фахівці тощо). Остаточне рішення про вибір закладу для навчання дитини обирають батьки, урахувавши територіальне розташування закладу, та користь для дитини.

3.Звернутися до обраного загальноосвітнього навчального закладу, написати заяву з проханням організувати інклюзивне (або спеціальне) здобуття шкільної освіти для дитини. У заяві також потрібно вказати, чи потрібен дитині асистент учителя. До заяви додаються такі документи:

- висновок психолого-медико-педагогічної консультації;
- медична довідка про стан здоров'я дитини з висновком лікаря, що дитина може відвідувати загальноосвітній навчальний заклад;
- довідка дільничного лікаря про епідемічне оточення;
- свідоцтво про народження;
- копія медичного висновку про дитину-інваліда віком до 18 років (виданого лікарсько-консультативною комісією);
- копія індивідуальної програми реабілітації дитини-інваліда.

4. Взяти участь у розробленні індивідуальної програми розвитку дитини.

5. Забезпечити отримання дитиною додаткових спеціальних послуг відповідно до нозології, відвідування необхідних спеціалістів навчально-реабілітаційних центрів, ПМПК (ІРЦ) тощо (якщо висновком ПМПК (ІРЦ) такі рекомендовані).

Алгоритм заходів співробітників ЗЗСО щодо організації здобуття середньої освіти дитиною з особливими освітніми потребами

1. На підставі заяви батьків дитини з особливими освітніми потребами та висновку психолого-медико-педагогічної консультації та за погодженням із засновником (власником) закладу та відповідним

органом управління освітою керівник ЗЗОС приймає рішення про утворення інклюзивного класу (класів) у загальноосвітньому навчальному закладі. При цьому необхідно урахувати наявність необхідної матеріально-технічної та методичної бази, відповідних педагогічних кадрів та приміщень, що відповідають санітарно-гігієнічним вимогам.

2. У разі потреби, відповідно до індивідуальних особливостей дитини, стану її здоров'я, директор звертається із письмовим поданням до Р(М)В(У)О про введення посади асистента вчителя (з розрахунку 0,5 ставки на клас, у якому навчаються діти з особливими освітніми потребами) та годин для проведення корекційно-розвиткових занять спеціалістами (практичним психологом, логопедом, дефектологом, інструктором з фізичної культури тощо).

3. Забезпечення закладу необхідними педагогічними працівниками, підвищенню їх компетентності з питань особливостей навчання, виховання та розвитку дитини з ООП.

4. Створення у закладі відповідних умов з урахуванням особливостей розвитку дітей: доступність будівель і приміщень, створення необхідних кабінетів для роботи фахівців (практичного психолога, педагога-дефектолога, логопеда тощо), кімнати розвантаження, кабінету для корекційно-розвиткових занять тощо, обладнання їх необхідними засобами корекції та розвитку, методичною літературою, навчально-методичними і наочно-дидактичними посібниками, індивідуальними засобами навчання, використання адекватних форм і методів навчально-виховної роботи, психолого-педагогічний супровід, налагодження співпраці з батьками (особами, які їх замінюють).

5. Інформування батьків дітей, що відвідують навчальний заклад, щодо особливостей інклюзивного навчання, цілей та завдань, переваг інклюзії для всіх суб'єктів навчально-виховного процесу, роз'яснення питань щодо врахування особливостей дитини з ООП, залучених в інклюзивні класи, обговорення питань, що виникають унаслідок спілкування та групової взаємодії в дитячому колективі тощо.

6. Укладення угоди з іншими навчальними закладами (спеціальним інтернатом для дітей з відповідною нозологією, навчально-реабілітаційним центром, ПМПК (ІРЦ), установами соціального захисту, ресурсних центрів, центрів практичної психології та соціальної роботи, створених при управліннях освіти і науки тощо) про співпрацю щодо супроводу дитини з особливими освітніми потребами, залучення фахівців цих установ до консультувань тощо.

7. Створення команди індивідуального супроводу дитини (заступник директора, вчителі, асистент вчителя, практичний психолог, вчитель-дефектолог, за необхідності: логопед, медична сестра, інструктор з фізичної культури тощо із обов'язковим залученням батьків дитини), розробка індивідуальної програми розвитку дитини з особливими освітніми потребами. Склад групи фахівців індивідуального супроводу дитини визначається керівником ЗЗОС і затверджується відповідним

наказом. Основні завдання команди фахівців індивідуального супроводу дитини:

- збір інформації про особливості дитини, її інтереси, труднощі і обмеження, освітні потреби з метою визначення та реалізації належної підтримки, вжиття адекватних заходів, залучення додаткових фахівців;
- всебічне обговорення особливостей (труднощів) розвитку дитини з урахуванням інформації різних фахівців з метою визначення характеру та причин відхилень в розвитку та поведінці; прийняття консолідованого рішення про специфіку змісту освіти і навчання з урахуванням рекомендацій ПМПК(ІРЦ);
- з'ясування потенціалу розвитку дитини, актуалізація її позитивних особистісних якостей;
- для кожного учня з особливими освітніми потребами - складання індивідуального навчального плану (на основі робочого навчального плану конкретного ЗНЗ), де вказується кількість годин корекційно-розвиткових занять з урахуванням рекомендацій ПМПК (ІРЦ);
- розробка та реалізація індивідуальної (адаптованої) навчальної програми з урахуванням навчальних програм закладу, яка затверджується керівником навчального закладу та переглядається двічі на рік (у разі потреби частіше) з метою її коригування;
- моніторинг динаміки загального психічного розвитку дитини, консультування та вирішення складних, конфліктних ситуацій;
- ведення документації (щоденник спостережень, що відображає актуальний розвиток дитини, динаміку її стану, рівень успішності, збір портфоліо, а саме: учнівські роботи, контрольні листки, результати тестів, продукти діяльності тощо);

8. Здійснення просвітницько-виховної роботи в громаді за місцем розташування закладу з метою формування нової суспільної філософії щодо осіб з інвалідністю, розповсюдження напрацьованого педагогічного досвіду роботи з дітьми з особливими освітніми потребами, інноваційних технологій з питань підготовки таких дітей до самостійного життя.

9. Директор закладу несе відповідальність за організацію, стан та якість інклюзивного навчання.